

obicei, de la acelea pe care patriarhul le ținea în mâini. Și se spune că atunci când cei ce rânduiau au văzut această minune, au deschis sfânta ușă și au intrat patriarhul și poporul și au săvârșit sărbătoarea după obicei.”

Aceeași istorisire, cu câteva informații în plus, este cuprinsă în multe Proschintare ale Ierusalimului care au fost editate în secolele următoare. Cea mai veche ediție ale acestor călăuze se întâlnește la Viena în 1749, cu titlul: „Proschintarul Sfintei Cetăți a Ierusalimului”, care a fost scris de păzitorul Sfântului Mormânt, arhimandritul Simeon. În lucrare se confirmă că despicarea și aprinderea coloanei a avut loc în timpul nopții. Arhimandritul Simeon scrie:

„Atunci patriarhul a stat afară în curtea bisericii, în Sfânta și Marea Sâmbătă, cu poporul până spre seară, cu mare mâhnire rugându-se din tot sufletul Domnului. Și patriarhul s-a suit pe tronul Sfintei Elena [care era] lângă o coloană. Și rugându-se patriarhul împreună cu poporul, o, iubirea Ta de oameni, Stăpâne!, s-a despicat o coloană și a ieșit Sfânta Lumină afară.

Coloana despicată de Sf.Lumină în 1579, *foto*

Atunci patriarhul a aprins în grabă lumânările pe care le ținea în mâinile sale, iar din mâinile lui a aprins poporul lumânările spre sfințirea lui”.

În ediția de la Viena se menționează un eveniment în plus, care are legătură cu un emir arab, pe nume Tunom. Acesta în vremea minunii se afla în curtea Bisericii.

Când a văzut aprinderea coloanei a conștientizat autenticitatea minunii și a mărturisit coreligionarilor lui puterea lui Iisus Hristos. După ce a discutat cu ei în contradictoriu, această mărturisire a lui a fost pricina de a fi executat și de a i se da trupul focului spre ardere. Astăzi el este considerat oficial drept mucenic al Ortodoxiei, pomenirea lui se săvârșește la 18 aprilie, iar moaștele lui se află în Mănăstirea Megali Panaghia din Ierusalim.

O altă descriere însemnată a minunii despicării coloanei o întâlnim în „Cronica” monahului moldovean Partenie Agheev, care a vizitat Ierusalimul în 1845. În volumul al doilea al Cronicii sale, monahul Partenie pomenește următoarele:

„Această coloană este cinstită atât de ortodocși, cât și de neortodocși, chiar și de armeni. Aș dori să scriu ceva despre această întâmplare, despre felul în care creștinii ortodocși răsăriteni, în unanimitate, vorbesc despre această întâmplare și turcii înșiși confirmă ceea ce ei afirmă. Pe un zid există o placă de marmură cu inscripție și ei susțin că textul se referă la această întâmplare, dar nu am putut să o citim, deoarece este scrisă cu litere siriace, în limba arabă. Deci, doar am

auzit despre acest caz, dar nu am putut să citesc... Trecuse deja mai mult de o jumătate de oră și încă nu-și făcuse apariția Sfânta Lumină. Ziua era luminoasă și frumoasă. Patriarhul stătea în partea dreaptă, când, deodată, a căzut un trăsnet și coloana din mijloc de pe latura din stânga s-a despicat și din despicătură și-a făcut apariția un foc. Patriarhul a ridicat și a aprins lumânările, ca apoi toți ortodocșii să-și aprindă lumânările de la el”.

Relatarea monahului moldovean este deosebit de importantă, deoarece confirmă că datele despre despicarea coloanei și aprinderea focului erau înregistrate pe o placă de marmură cu litere siriace. Ceea ce are importanță este faptul că în amândouă cazurile – fie că coloana a fost lovită de trăsnet, fie că s-a despicat și focul s-a aprins singur – este vorba despre o minune, deoarece patriarhul care stătea lângă ea, și-a aprins lumânarea de la focul produs.

Dar dacă un foc sau o descărcare electrică au străbătut coloana cu o tensiune atât de înaltă, acum 430 de ani, atunci urmele sale trebuie să fie încă vizibile. Despicătura pare, într-adevăr, să fie arsă și erodată de foc. În ce măsură însă aceste urme de eroziune pot fi depistate și certificate științific?

La Paștile anului 2008, coloana despicată a devenit obiect de cercetare a fizicianului Andrei Volkov.

Fizicianul rus, a trimis niște fotografii cu rezoluție mare ale despicăturii unui compatriot de al său, omului de știință și profesorului Evghenii Mihailovici Morozov,